

הרמב"ם מרפא את הראב"ע

פעם. תקפתו מחלת-עינים קשה ובספר ד, ארץ מולדתו,
אין רופא, שימצא תרופה למחלתו. החליט לנסוע למצרים,
אל רופא-השולטן, רבנו משה בן-מימון, ששמו הטוב הלך
לפניו בכל הארצות, שבהן יושבים יהודים. עם כניסתו לבית-
דהולים של הרמב"ם הכיר האחרון תיכף מיהו אורחו ומהי
התרופה למחלתו: עליו להזיל דמעות מעיניו שעות אחדות...
מה עשה הרמב"ם? קדם את פניו בזעם על שהעז לדהדחק
לבית-החולים בלא רשותו... ורשות לא ניתנה לו מפני שכיסו
היה ריק... הרמב"ם צווה לקשור את החולה עז-הפנים אל
אחד העמודים שבאורות-הסוסים... הפקודה נחמלאה. כל
הלילה עמד אבן-עזרא קשור אל העמוד ובכה על העוול
הנורא. שנעשה לו, ועל העלבון הצורב, שגרם לו מכירו—

מוקירו, הרמב"ם. שתי עיניו הפכו שני מעינות־נובעים וזרם
מים נגר מתוכם... לפנות בוקר דפק מישהו בדלת האורווה.
פסקה הבכייה והאזנים הקשיבו לקול הדפיקה. הדלת נפתחה
והרמב"ם נכנס⁴...

הרמב"ם, הראב"ע וצלח-א-דין

בדרך הנדודים הארוכה הגיע לקהיר שבמצרים
ונתאכסן בביתו של הרמב"ם, ששימש אז רופא של צלח-א-
דין וחצרו. הרמב"ם, שכבר שמע על ראב"ע, קבלהו בסבר-
פנים ולא נתן לאחרים לשמשו, אלא שימשהו בעצמו.
שיחותיהם המענינות של שני החכמים ארכו והרמב"ם אחר
לבוא אל השולטן בשעה הקבועה. השתומם השולטן על כך
ודרש אחר הסיבה. השיב לו הרמב"ם, שעסוק היה בשימוש
רבוֹ הגדול. תמה השולטן, שהרמב"ם הגדול בדורו, חולק כבוד
רב כל כך לאורח. החזיר לו הרמב"ם, שאמנם גדול הוא האיש
ממנו בתורה ובמדעים. ביקשהו השולטן להזמין אותו אליו.
השולטן שרצה להוכיח אם באמת חכם הוא האיש, בא עליו—
עם חופעתו לפניו—בעלילה:

— הרי אתה חייב לי אלפי דינרים זהב! מדוע
התנכרת אלי? שנים רבות אני מחפש אחריך ולא מצאתיך.
עתה הביאך הגורל העיוור אל ארמוני... לא אשחררך מכאן
עד שתפרע את החוב!

4 עיין: ד"ר נח חכם, ההד. IX (תרצ"ד), חוברת-סיון, עמ' לב;

י. בכרך, שם, עמ' 60.